

Dinsdag 22 januari 1980

Aan het begin van deze bijeenkomst moet ik u er aan herinneren, dat wij in de geest ook niet alwetend of onfeilbaar zijn. Ons weten en zien is een beetje anders dan het uwe. Het betekent echter niet, dat het voor u beter is. Daarom altijd weer het vermaan: maak liever uw eigen fouten dan het goed van een ander achterna te lopen zonder dat je weet waarom. Denk zelf na.

Wat betreft het onderwerp van vanavond, we hebben geen dringende punten, dus u kunt uw onderwerp naar voren brengen.

GEESTELIJK LEVEN EN HET MATERIALISTISCH DENKEN

Ja, dat is iets wat in uw tijd dreigt een en hetzelfde te worden. Geestelijk leven op zichzelf is gebaseerd op de kwaliteiten en eigenschappen van de geest. Je zou het het eenvoudigste kunnen zeggen, dat de mens leeft in een wereld, die maar zeer tendele echt is. Een groot gedeelte van hetgeen hij waarneemt van zijn emoties, zijn beoordelingen zijn namelijk niet op feiten gebaseerd maar op interpretaties. Die interpretaties zijn zeer persoonlijk. Het houdt dus in, dat een mens die geestelijk wil leven, moet proberen wat afstand te nemen van dit beheerst worden door die buitenwereld met al zijn oneffenheden. Wanneer hij dat op de juiste wijze doet, dan komt hij tot de erkenning van zijn werkelijke persoonlijkheid. Nu kun je geestelijk leven natuurlijk op honderd manieren interpreteren. Er zijn mensen, die zeggen, dat zij de uitverkorenen des heren zijn en dat het oordeel nabij is. Zij worden uitverkoren. Ze rekenen op het einde van de wereld, maar voorlopig is deze nog wegens succes geprolonged.

Anderen roepen uit, dat zij de enige waarheid hebben. "Geloof ons en gehoorzaam ons, en er is verder niets aan de hand." dat zijn in wezen externe dingen. Dit is gebaseerd op emoties, op denkbeelden, zelfs op leringen die behoren tot die buitenwereld. Die wereld, die je interpreteert. Daarom kunnen ze nooit exact zijn, ze kunnen nooit de werkelijke betekenis en waarheid van het leven weergeven. Ga je echter naar binnen toe, dan wordt je geconfronteerd met een heleboel zaken, die in het begin een beetje onaangenaam aandoen. Elke mens heeft namelijk in zich zijn eigen fouten. Maar zijn die fouten wel fouten. Heel vaak blijkt, dat die kwaliteiten die je als fout beschouwt, wel degelijk goed, dus positief bruikbaar zijn, wanneer je ze op de juiste manier gebruikt. We zien ook deugden - en we zijn geneigd ons daarop te beroemen - tot we tot de conclusie komen, dat bepaalde deugden alleen kunnen bestaan wanneer we anderen tot slachtoffer daarvan maken. Dan begrijpen we dat dit ook niet juist is, want een deugd kan alleen in ons bestaan wanneer ze een kerneigenschap is, die niet afhankelijk is van anderen, het gedrag van anderen. Zo kom je dan tot de eerste confrontatie waarbij je jezelf erkent voor datgene wat je, volgens je beste begrip, bent. Daarbij begint dan als vanzelf een tweede fase, want je bent nu veel meer ontspannen. De wereld domineert je niet meer. Bezit en uitbreiding van bezit zijn nog steeds aangename dingen, maar ze zijn niet noodzakelijk. Ze zijn niet essentieel voor je gevoel van eigenwaarde of zelfs maar voor je levensvreugde en je levensenergie. Je gaat dan verder en komt dan terecht in een terrein, dat wij dan maar meestal licht noemen, bij gebrek aan een betere aanduiding. We ontdekken, dat er krachten zijn, invloeden zijn, die wij eigenlijk verstandelijk niet kunnen omschrijven. Ze laten ons achter met emoties, gevoelens van verstilling en daardoor begrijpen we. We weten niet waarom de samenhangen, die rationeel nodig zijn, voor een deel wegvallen. Je kunt zeggen, dat dit niet past in een moderne wereld. Want de moderne wereld is materialistisch opgebouwd. Aan de andere kant zeg ik, dat wanneer een mens in staat is om iemand die volgens de beste wetenschappelijke traditie niet te helpen is, te helpen of te genezen, dan wordt hiermee niet aangegeven, dat deze kracht altijd de betere is, hoewel dat ze op dit ogenblik de betere is, dat er dus andere dingen bestaan, andere krachten en werkingen, dan al datgene wat je rationeel kunt nagaan en dat er heel wat middelen en mogelijkheden bestaan, die weinig of niets te maken hebben met de materie als zodanig.

Ga je nog wat verder in dat innerlijk, dan is er een fase waarbij het bewustzijn uitvalt. Men

noemt het wel eens het al verblindende licht, maar ook dit is alleen maar een aanduiden, een omschrijvende term. Het is het symbool voor iets wat onomschrijfbaar is. Hierin verliezen we onszelf. We weten niet wat er gebeurt. We zijn er een ogenblik niet. Wanneer we terugkomen dan blijft er in ons alleen een zeer diepe vrede. Wanneer die langzaam afzwakt, dan resteert een soort nostalgie, een heimwee, dan niet naar de zestiger jaren, maar naar deze beleving. Het is dus duidelijk dat het geestelijke leven te maken heeft met het erkennen van die innerlijke persoonlijkheid. Alle energieën, die daardoor loskomen, alle mogelijkheden, die je daardoor verkrijgt, zijn secundair. Ze zijn er wel, maar ze zijn geen hoofdzaak. Heel belangrijk is daarbij, dat wanneer je eenmaal door bent gedrongen tot dat verblindende licht, je op de een of ander manier - je kunt dat zelf ook niet redelijk omschrijven - het gevoel krijgt, dat je op een bepaalde plaats past in de kosmos. Je bent praktisch in staat om te weten waar je thuis hoort. Een gevoel, dat - ik zeg het al weer - niet redelijk is. Je kunt zeggen, dat we toch wel met een hele hoop vaagheid te maken hebben. Wat moeten we met al deze vage gedachten, terwijl we een wereld hebben, die we nog voortdurend beter moeten beheersen, beter moeten regelen. Nou, dat beter regelen zou hard nodig zijn, maar dan wel op een andere manier dan ze het nu doen. Laten we daarover zwijgen.

Materialistisch denken is niet alleen maar het denken in de termen van de stof. Het is vooral een denken, dat gebaseerd is op de stoffelijke gevolgtrekkingen. Het is dus een soort oorzaak-gevolg denken. Gelijktijdig heeft de mens de neiging om zijn eigen wezen als het ware uit te breiden met materiele bezittingen. U kent het allemaal. We zijn bezeten van: het is mijn auto, mijn huis, mijn vrouw, mijn kind, mijn man, noemt u maar op. Het is alsof we onszelf niet meer durven zijn en het gevoel van onvolkomenheid in onszelf proberen te compenseren door een positie, door bezittingen of door een erkenning af te dwingen van anderen, waarbij we die erkenning en die ander dan ook weer als een deel van onze persoonlijkheid benaderen. Het betekent, dat we in het materieel denken, dus op een gegeven ogenblik binnen de termen van onze eigen wereld, wel degelijk de beste mogelijkheden vinden. Maar we kunnen nooit verder gaan dan de rede, dan de ratio mogelijk maakt. Wij kunnen niet de zaken beheersen door theorieën, theorie is ook een droom. Theorie is een droom tot het ogenblik, dat hij bewezen is. Dan is het een betrekkelijke zekerheid omdat elke bewezen theorie in zichzelf de mogelijkheid draagt, een aanduiding dat zij niet in haar geheel juist is, maar slechts deel is van een ander geheel.

Je zou een menselijk leven eigenlijk een beetje moeten splitsen. Je zou moeten zeggen: Voor mijzelf en uit mijzelf moet ik dit geestelijk leven als het meest belangrijke beschouwen. Hierin ligt voor mij een bron van kracht, een bron van erkenning. Het is voor mij de mogelijkheid als het ware een beetje boven de materie als zodanig te staan. De zinvolheid van de dingen wordt me duidelijk, maar gelijktijdig is dit geen logische, emotionele onduidelijkheid. Dit laatste is erg belangrijk. Neemt iets als vaderlandsliefde, ik hoop niet dat u dat ziet als landsverraad, maar vaderlandsliefde is in feite een illusie, zolang zij gebaseerd is als iets wat je niet verder omschrijft. Ik kan mijn vaderland liefhebben omdat het een bepaalde inhoud geeft aan mijn leven. Dan heb ik het dus lief als deel van mijzelf. Als ik het alleen maar liefheb omdat iedereen zegt, dat ik het lief moet hebben, dan is het in feite een zelfbedrog en hoeveel mensen gaan daar niet aan tenonder. Dat is geen zinvolheid.

In het materialisme, nu, worden juist dergelijke dingen heel vaak gehanteerd. Wanneer het de zuivere rede zou zijn, de logica, het onderzoek, dan zou ik zeggen, dat de mens hier een perfect instrument heeft, om binnen de perken van zijn eigen wereld, zijn materiele mogelijkheden te realiseren. Daar heeft hij recht op, anders zou hij die mogelijkheid niet bezitten. Hij kan dan gelijktijdig de kracht, die hij nodig heeft om de perfectie in zijn stoffelijke mogelijkheden te benaderen, vinden in zijn innerlijk, dus in zijn geest.

Wat zien we? In de praktijk is er een voortdurende mystificatie. Men heeft te maken met zaken, die zich anders voordoen dan ze zijn. Nu wil ik helemaal niet hatelijk zijn, maar wanneer we het Christendom bezien, dan is dat een Christendom dat uit liefde is opgebouwd, niet uit dwang. Wanneer we echter de werking van het Christendom bezien blijkt, dat juist hieruit een dwang voor anderen wordt gedistilleerd. Dat men de armoede, de zuiverheid verandert in een machtspositie, kortom dat de zin van het Christendom als zodanig wordt wegverklaard. Om maar een heel eenvoudig voorbeeld te geven: Jezus zegt, dat het goed is om de gevangenen te bevrijden. Dat past niet in een stelsel, ook niet in een stelsel van een Christelijke staat. Dus moeten we dit overdrachtelijk gaan beschouwen, ofschoon Jezus niet heeft gezegd, dat het overdrachtelijk is. We gaan het uitleggen. En die uitlegging varieert dan

naarmate de maatschappij varieert. Datzelfde zien we met het Marxisme. Het Marxisme is een stelling, die ongetwijfeld op zichzelf niet slecht is, maar ze gaat wel uit van de perfecte samenwerking van de mensen en die is er niet. Omdat die samenwerking er niet was is men dus overgegaan naar een dictatuur, waarbij de schijn van samenwerking in stand wordt gehouden, zonder dat ze feitelijk bestaat. Dan heeft men dus de theorie gebruikt als een machtsmiddel. In de materie en ook in het materialistisch denken, en zeker in het materialistisch dialectisme wordt in feite de theorie, de stelling gebruikt als een machtsmiddel ongeacht het feit, dat men zelve handelt in strijd met die stellingen, wanneer men die macht eenmaal verkregen heeft. Het is duidelijk, dat dit niet aanvaardbaar is en een mens, die materialistisch denkt moet zich dus heel goed voor ogen stellen, dat die materie en al wat er in beweert wordt niet berust op de zekerheid, die men pretendeert daarin te vinden. Neem nu maar een heel typisch ding, de welvaartsstaat. De welvaartsstaat is een staat die wel vaart, zolang een ieder nog maar in staat is een zekere welvaart aan die staat te ontlenden, maar die op zijn kop staat op het ogenblik, dat men niet meer wel neemt wat men nog welvaart zou willen noemen. Dan zit je onmiddellijk in de knoop, dat is het probleem van Van Agt en zijn opvolgers. Iedereen heeft zo zijn moeilijkheden. Carter is natuurlijk een hele goede man, maar hij kan zijn problemen alleen voldoende oplossen als er voldoende olie in komt, anders staat hij droog. Dan stuit de hele motor. Wanneer je die dingen begrijpt, dan zul je zien, dat je juist in het materialistisch denken moet leren sterk te relativiseren. Je moet de betrekkelijkheid der dingen altijd voor ogen stellen. Je moogt niets verabsoluteren, zelfs niet een wetenschappelijke constatering want ook deze is niet zonder enige verandering en zonder meer altijd waar. In de materie hebben we te maken met de ontwikkeling. De ontwikkeling in de tijd. Ik mag van die materie gewoon gebruik maken, daarvoor is ze, maar ik mag niet aannemen, dat de waarde, die ik eenmaal in die materie gevonden heb altijd zal bestaan. Als u denkt, dat dit gek is, denk dan maar eens aan de gulden. Wie nu een vooroorlogse gulden heeft, heeft heus niet meer hetzelfde, al is het nog steeds een gulden. Op die manier moet je dat begrijpen.

Ik ben ook in het materialistisch denken voortdurend bezig met aanpassen en dat kan ik alleen maar wanneer ik bij elke stelling, bij elke ontdekking weet, dat zij niet absoluut is. dat is misschien de grootste tegenstelling, die je tussen het geestelijk beleven en het materialistisch denken kunt vinden. Het geestelijk beleven kan relatief zijn voor een ander, voor mij is het absoluut. Wat ik in mijzelf beleef en onderga is een vaststaande waarde. Het is een waarde die zich bovendien voortdurend aan mezelf bewijst en als zodanig kan ik daar dus op vertrouwen. Dat kan ik niet doen op de materie.

Nu is het materialisme geneigd om aan te nemen, dat je alles kunt sturen, dat je alles kunt beheersen. Nou ja, de wind natuurlijk niet, want als er iets is wat onbeheersbaar is op sommige tijden of dat nu de orkaan, de tornado of de gelaten wind is. Je denkt: Wij kunnen de economie beheersen. De economen hebben nu in deze tijd toch wel het bewijs, dat het geheel van hun stellingen op zichzelf onjuist is. Een groeiende economie betekent in feite een groeiende chaos. Je kunt zeggen, dat de geleerden het dan allemaal goed hebben. Laten we dan niet vergeten, dat die geleerden op het ogenblik aanhikken tegen vernieuwingen omdat ze deze niet kunnen overzien, maar dat het die vernieuwingen zijn die belangrijker zijn misschien dan alles wat zij tot nu toe tot stand hebben gebracht. Want in het materialistisch denken is het nooit het product van het verleden dat belangrijk is, maar de mogelijkheden die in het heden bruikbaar doen ontstaan. Dat is moeilijk ik weet het. Het is onder te brengen in vragen als bijvoorbeeld: moeten wij de kwakzalverij bestrijden of moeten wij ze onderzoeken? Het zijn twee verschillende dingen. Het bestrijden is eenvoudig zeggen, wij hebben de enige weg. Al wat uit onze weg gebeurt is goed en al het andere is verkeerd. Je kunt natuurlijk ook zeggen, dat de kwakzalverij goed is, maar dat deugt ook niet. Nu hebben we te maken met een groot aantal niet controleerbare processen, waarbij de menselijke behoefte aan meer materiele inkomsten heel vaak sterker is dan al het andere. Dat betekent, dat er ook slachtoffers vallen. Acupunctuur bijvoorbeeld kan zeer goede resultaten hebben, toegepast op die gevallen waar ze inderdaad werkzaam kan zijn. Dan kun je niet zonder meer zeggen, dat acupunctuur de wetenschap is. Je kunt ook niet zeggen, dat de orthopeed keel en oor in orde kan maken. Die man zou je steunzolen geven voor je hoofdpijn, terwijl het een neusholteontsteking is. dat kun je ook niet hebben. Je moet gewoon toegeven, dat dit een bijkomende vorm is van specialisme en in samenwerking met het andere is het goed. Alleen is het verkeerd. Datzelfde hebben we met geestelijke genezing. Wanneer iemand magnetiseert,

nou dat is best. Wanneer de patiënt zich beter voelt is er geen bezwaar tegen, mits er iemand is, die de toestand van de patiënt deskundig kan onderzoeken. U zou een stap verder moeten gaan. De deskundige onderzoeker zou de intuïties van de magnetiseur mede moeten gebruiken om de juistheid van zijn eigen diagnose te toetsen. Dan zouden we de samenwerking krijgen waarbij het geen kwakzalverij meer is, maar een verrijking van het totaal medisch proces. dat kan ik op elk terrein gaan vertellen. Nu is het wonderlijke dit. Een mens, die geestelijk wat verder in zichzelf is doorgedrongen, die zal dergelijke redeneringen niet nodig hebben. Het is alsof de mens, die materialistisch weekijzer is, door een kosmische kracht is gemagnetiseerd. Hij wijst automatisch de juiste pool aan. De mens, die eenmaal de innerlijke bestemming heeft gevonden, ook al kan hij ze niet omschrijven, zal zich voortdurend gaan oriënteren op die punten in het leven, die voor zijn innerlijk en zijn mogelijkheden belangrijk zijn. Hij zal daarbij een doorzicht, een combinatievermogen tonen, een wijsheid zeg maar, die men bij zo iemand niet verwacht. Wijsheid is namelijk niet het bezitten van kennis, maar het is het vermogen de zinrijkheid van de kennis in verband met feiten te onderkennen. dat is dus heel iets anders.

Wanneer ik zo met dit onderwerp bezig ben, dan valt me op, dat de meeste mensen er een beetje huiverig van zijn. Men wil niet helemaal materialistisch denken. Aan de andere kant ligt ze dat vergeestelijkte leven ook niet. dat komt omdat men de neiging heeft te verabsoluteren. Je kunt alleen vergeestelijkt leven of je kunt alleen materialistisch denken. Dat is nou weer de grote stommititeit van een mens, die niet begrijpt, dat hij in feite een eenheid is, opgebouwd uit meerdere delen. De mens heeft een lichaam. De mens heeft daarbij dan nog een astraal en beiden zijn dan toch wel aan de materie en aan de wetten van de materie gebonden. Het is duidelijk, dat je met deze voertuigen dan ook moet reageren volgens de mogelijkheden en de wetten van de materie. Daarnaast heb je innerlijk een aantal geestelijke voertuigen tot de kern, de ziel zelfs toe en dezen tesamen geven een veel kosmischer samenhang. Ze geven een overzicht. Wanneer u op een weg bent en u hebt de mogelijkheid - zeg via een satelliet bijvoorbeeld - te kijken in overzicht wat er beneden gaande is, dan zult u niet alleen veel gemakkelijker in een doolhof van straten de kortste en daarmee de juiste weg kiezen, maar u zult bovendien zien hoe u moeilijkheden kunt ontwijken of hoe u misschien ook moeilijkheden die ontstaan zijn het beste kunt oplossen. De geest heeft dit over zich. Niet in een zuiver materiele zin. Die zegt heus niet: omrijden want er staat een file ter hoogte van Maar hij zegt wel: vandaag is het voor u zó de meest harmonische weg, maar morgen moet u anders reageren. Deze intuïtieve processen maken het mogelijk om in die materie en dus ook zuiver materialistisch denkend, een voortdurende aanpassing te vinden aan tendensen, die zuiver stoffelijk niet eens bepaalbaar zijn. Je kunt komen tot een samenwerking; een geestelijk leven, die niet voert tot een praxis die in de materie kenbaar is, is geen geestelijk leven. dat is zelfbedrog. Omgekeerd: materialisme dat op welke wijze dan ook niet bestaande of veronderstelde, maar niet bewezen waarden een beroep doen, is geen wezenlijk materialisme. Het is een vorm van zelfbedrog. Daarom moeten we proberen het beste van beiden te verenigen, daarvoor leeft u op aarde.

Dan zijn er bepaalde principes waar je rekening mee moet houden. Wat zoudt u hiervan zeggen? Hebt uw naaste lief. dat is natuurlijk heel erg prettig, maar bij iemand die je voortdurend aftuigt, verandert dat. Hebt uw naaste lief betekent niet zonder meer, dat je iedereen nou maar lief moet hebben. Hebt uw naaste lief, dat moet je geestelijk en materieel interpreteren. Het ogenblik, dat ik mijzelf in een ander herken, dat is de naastenliefde.

De naaste liefhebben gelijk jezelf, dat is een erkenning. Dan heb ik ook materieel de verplichtingen die daaruit voortvloeien. Dat betekent ook, dat er mensen zijn, die je naaste niet kunnen zijn. Niet iedereen is je naaste. Het is een relatie. Wanneer je dat gaat erkennen, dan zal je gedrag daardoor wel degelijk gedictieerd worden. Je bent dan niet weerloos aan een ander overgeleverd, maar je bent wel in staat om offers te brengen op het ogenblik, dat die ten aanzien van de ander zinvol zijn. Je bent niet volledig bevrijd van alle materie. Trouwens, neem me niet kwalijk dat ik het zeg, maar toen Jezus op aarde was, toen ging hij ook naar het equivalent van wat nu nr. 100 heet. Hij at en hij dronk, hij was niet onthecht aan de materie, maar zijn gebruik van de materie was een voertuig geworden voor zijn innerlijke, geestelijke erkenning, waarde en kracht. Dat is hetgeen je na moet streven. De wereld zoals ze er is met haar materie, is er wel degelijk om te gebruiken, maar ze is er niet om daardoor bezeten te worden. De kennis van de materie bestaat wel degelijk en terecht, want ze geeft de mens de mogelijkheid ook op dit vlak op de meest juiste en adequate wijze te reageren op al wat er

rond hem gebeurt en al datgene wat uit hemzelf als noodzaak wordt erkend. De werkelijke drijfveer moet in het ik liggen. Het ideaal is de synthese van de innerlijke kracht en de uiterlijke mogelijkheid.

Misschien streeft u dat na. U zult ontdekken dat dit erg moeilijk is. Ik kan nu wel praten over het bereiken van het verblindende licht, maar zelfs al heb je het meegemaakt, dan weet je niet eens hoe het tot stand is gekomen. Je kunt het niet naar believen herhalen. Dan kunt u wel praten over de illusies, die er in de wereld rond u bestaan, maar uiteindelijk u betaalt nog steeds per giro, u vindt bankbiljetten veel handiger dan goudstukken, nu ja de laatste tijd is dat misschien veranderd. Een college van me zei: De wereld wordt de laatste tijd beheerst door vloerkleden, windhonden en verguldsel. Waarmee hij bedoelde: door Perzen, Afghanen en goud.

Dit nu even terzijde, u leeft voor een groot gedeelte met illusies. Uw geldsomloop is voor driekwart een illusie. Het gaat om dingen, die er niet echt zijn, in de handel zien we dat ook heel vaak. In de handel worden dingen verkocht die er nog niet zijn en aangekocht op het ogenblik, dat ze nog niet beschikbaar zijn. Alles gaat - naar wat men noemt - in vertrouwen, in feite op basis van een illusie. Zo is een hele wereldmarkt ontstaan. Op dezelfde manier ontstaat politiek. Een van de mooiste dingen in Nederland is op het ogenblik het CDA. Het CDA is de perfecte samenvoeging van een innerlijke verdeeldheid tot een uiterlijk appel. Dat is heel mooi om te zien, maar wanneer je daar dan niet doorheen kijkt en je gaat met de illusie mee, dan loopt het mis. Dan zit je met de gebakken peren, want je illusie is niet uitgekomen. Zo gaat het altijd weer. Wanneer je er doorheen kijkt weet je waar je mee te maken hebt. Dan kun je nog steeds stemmen op het CDA of op wat je ook maar wilt, maar je doet het niet meer met de illusie, dat je daarmee een vast resultaat tot stand brengt. Dezelfde college, die ik zo-even al citeerde, die zei een keer: geloofsartikelen en partijprogramma's, zijn advertentieteksten, die wanneer ze een ander artikel golden wegens onjuistheid al lang verboden zouden zijn. Ik ben het daar volledig mee eens. Wanneer we dit begrijpen is er niets aan de hand. Dan kunnen we wel degelijk lid zijn van een religieuze gemeenschap zonder dat we daardoor van de waarheid worden weggedrukt. Dan kunnen we meedoen aan politieke bestrevingen zonder dat we daardoor bepaald worden in ons beseffen, eenzijdig worden in onze ervaring. Dat is hetgeen wat belangrijk is. Daarom ben ik zo vrij om aan het einde van mijn betoog over het onderwerp te stellen: het geestelijk beleven is de eerste noodzaak voor een ieder die wil komen tot een bewust beleven van het bestaan. Het materialistisch denken is het instrument waardoor het geestelijk beleven zichzelf kan openbaren in een wereld waarin de mens pleegt te vertoeven. Hebt u commentaar?

❖ *In Rusland beleven we op het ogenblik een vorm van materialisme. Denkt u dat dit zo zal blijven?*

Het materialisme, zoals het in Rusland wordt gepredikt is in feite een contradictio in terminis, want hetgeen men daar materialisme noemt is gebaseerd op veronderstellingen, die reëel niet waar te maken zijn. De gehele tendens wordt gebaseerd op verklaringen, die met alle verdere feiten in strijd zijn en de innerlijke eenheid van het land is reeds lange tijd in gevaar. Afghanistan is een van de uitvloeiselen daarvan, want er is een voortdurende machtsstrijd gaande tussen partij en onder andere het leger. De luchtmacht is traditioneel misschien verbonden met de partij. Wanneer je dat daar bekijkt dan kun je niet zeggen, dat in Rusland het materialisme leeft. Wanneer je bijvoorbeeld kijkt naar de dissidenten, ik weet wel, hun belangrijkheid wordt ver overschat in het Westen, zij zijn alleen maar het topje van een ijsberg. Het betekent, dat het denken van de mensen heel anders is dan hun handelen. dat impliceert weer, dat de beleving van de werkelijkheid anders is dan de verklaring, die men er voor geeft. Kijken we dan nog verder, dan zien we dat vooral bij veel jongeren er in feite een soort revolutionair elan begint te ontstaan, dat echter gebaseerd is op intuïties en niet op feiten. Wanneer we dat samenvoegen, dan kunnen we zeggen, dat het zogenaamd materialisme van de Sovjet Unie op dit ogenblik een doekje voor het bloeden is, zo iets als een sluitende begroting, die een minister van financiën aankondigt wanneer hij maar een tekort van zes miljard heeft. Voldoende?

❖ *Rusland zou veel doen aan parapsychologie op dit moment.*

Dat is ook begrijpelijk. Ik heb al geprobeerd duidelijk te maken, dat het materialisme uitgaat van de ratio, de redelijkheid. Wanneer er verschijnselen zijn, die niet ontkent kunnen worden, dan is het voor de materialist pur sang erg belangrijk, dat hij in staat is om er een redelijke

verklaring voor te vinden. Dat wil zeggen, dat in landen waar men in het bovennatuurlijke gelooft er sprake is van een concurrentie, die je wegdukt er bij die materialistische maatschappij juist een uitdaging is. Een uitdaging, die het onderzoek als het ware noodzakelijk maakt om je eigen waarde te bewijzen. Die verschillende benadering ligt dus als het ware ingesloten in de verschillende uitgangspunten van de systemen. dat men daardoor zich bewust wordt van het bestaan van een andere wereld, dat de mens niet het enige levende wezen op aarde is (in het zonnestelsel, in de kosmos) ook dat is wel duidelijk.

De Russen zullen minder moeite hebben, neem me niet kwalijk, dat ik het zeg, met het aanvaarden van het bestaan van ruimtevaarders van andere rassen dan bijvoorbeeld de Amerikanen of wat dat betreft de Christelijk westelijke wereld. Wanneer je alleen maar uitgaat van de rede, dan is het mogelijk, dat een ander ook rede heeft. Wanneer je echter uitgaat van de eenmalige, werkelijke verlossing op aarde, dan is alles wat van buiten komt demonisch. Daar kun je niet mee rekenen, dat brengt grote problemen met zich mee, daarom ontken je het veel liever nog dan de ander. Het is dus gewoon een kwestie van benadering, maar het betekent nog niet, dat men zeggende: we hebben nu ervaren, dat er telepathie is, we weten dat telekinese ontwikkeld kan worden, we hebben een aantal andere fenomenen goed bestudeerd, we weten dat emotionele beïnvloeding op afstand mogelijk is, daar moeten we dus uit besluiten dat er een geestelijke wereld is. Dat is juist de conclusie, die men niet zal trekken in Rusland. Daar zal de conclusie zijn: er zijn dus mensen, met een zenuwstelsel dat op een voor ons op dit moment nog niet controleerbare wijze, een straling genereert die voorlopig nog niet moetbaar is, maar welke door hun bewuste wil en instelling, gevolgen kunnen hebben welke controleerbaar zijn. Als zodanig hebben we de oorzaak en het gevolg. Wanneer we die beiden kennen zullen we in staat zijn de tussenliggende fase ook redelijk te omschrijven. Dat is een bewijs van de meerwaardigheid van de mens in de materiele wereld, niet een aantasting van het materialistisch denken.

❖ *Zullen de invloeden van daaruit sterker zijn.*

Mag ik u een tegenvraag stellen? Denkt u dat de wind in het Westen anders waait dan in het Oostblok.

❖ *Het kan een andere richting zijn.*

Juist, heel goed gezegd, het kan een andere richting zijn, maar die wind op zichzelf blijft dezelfde. De invloed van Aquarius is een kosmische invloed. Dat wil zeggen, dat ze het hele zonnestelsel, niet alleen maar de aarde, neen het gehele zonnestelsel, inclusief de zon, de maan, alle planeten, de manen van Saturnus, alles samen beïnvloedt. Dat wil zeggen, dat daardoor het niet kenbare, want alles verandert gelijk, dus een vergelijkingsmogelijkheid is moeilijk te vinden, een tendentiële verandering, een reactieverandering ontstaat. Deze zal zowel binnen het Oostblok als binnen de Westelijke wereld een rol spelen. Wanneer dit een neiging is naar het wegvallen van grenzen, een vrijheid, dan wordt dit niet gezien in eerste instantie door de bestaande groeperingen als een bewijs van een groeiende broederschap. Dan zegt men, dat het een groeiende anarchie is.

Dan roept men uit, dat door die anarchie een chaos zal ontstaan welke voor de gehele mensheid fataal kan worden. Men vindt, dat deze dus voorkomen moet worden, ook al zal daardoor de mensheid uitgeroeid worden. Zo redeneert men. De mogelijkheid, dat de middelen, die men wil gebruiken steeds minder bruikbaar worden omdat steeds minder mensen nog innerlijk in staat zijn om ze te gebruiken, ziet men over het hoofd. Men gaat nog steeds uit van een oude gezagsverhouding en realiseert zich niet bijvoorbeeld dat de waarde van gezag, de betekenis van superieure kennis en dergelijke in wezen minder worden. Er is een tijd geweest, dat de dokter de medicijnman was. Nu is hij meer de biologisch technicus, die tot taak heeft om het menselijk organisme in goede staat te brengen zodat het weer functioneert. Je kunt wel zeggen, ja maar. Neen, niet maar. Zoals de man eens klakkeloos werd geloofd, zo wordt hij nu voortdurend bekritiseert. Waar eens de gezagswaarde van een staatsman, zelfs Colijn had dat nog: ga maar rustig slapen....iedereen ging slapen, Nederland snurkte en werd ontsteld wakker, dat is er niet meer. Als Van Agt zei, dat men maar rustig moest gaan slapen, dan weet ik zeker dat half Nederland wakker ligt. Er is dus een verandering in waardering en in gezagsverhouding. Het enige, dat nog niet ontstaan is, is een maatstaf voor wederkerige aanvaarding. Daardoor hebben we op dit moment in grote mate te maken met tegenstellingen, waarbij de overeenkomst niet beseft wordt. Wanneer degenen, die nu tegen elkaar op staan en met elkaar in strijd zijn, eens zouden beseffen, dat zij een gezamenlijke macht hebben, die zij - niet een van beiden afzonderlijk - maar tesamen kunnen

uitoefenen, dan krijgen we de kracht van Aquarius. Dan kan de uiterlijke vorm nog lang blijven bestaan. In mijn tijd was de mode anders dan nu. Dan gebeurde het dat iemand een pak kocht voor zijn huwelijk en daar werd hij uiteindelijk nog in begraven ook. Dat pak bleef hetzelfde, al was het misschien een paar keer gekeerd, maar wat er in zat veranderde wel. Zo moet u het zien. Die uiterlijke vormen op de wereld veranderen niet zo snel. Ze zijn als het ware het gewaad, maar de mensheid en vooral het denken en het besef van de mensheid wordt door Aquarius beïnvloed. Die reacties zijn in het begin meer emotioneel dan rationeel. Door de emotie wordt men geconfronteerd met de rationaliteit van de ander en moet men dus rationeel tegenwerk geven.

Men komt dus op een nieuwe benadering op grand van een emotie, waarbij echter een rationele verklaring voor de vernieuwing wordt gezocht. Ook rationele middelen voor het waarmaken ervan. Zodra dat gebeurt dan is het oude gezag dermate uitgehold, dat het in wezen weinig meer kan doen.

Dat gaat over de hele wereld. Het is misschien slecht nieuws voor vele dictatoren, maar ik denk dat er eerst nog meer sterke mannen komen, voordat hun uiteindelijke zwakte zal blijken. Een sterke man is namelijk iemand, die naar niemand luistert. Dus ieder die doof is kan een sterke man worden, maar dan moot je wel Oost-Indisch doof zijn. Een sterke man is iemand, die een schijn van eenheid creëert op basis van een macht en de beperking van zijn eigen macht niet beseft. Aquarius zegt dan, dat die macht wordt uitgehold. Een leuk voorbeeld kunt u zien als u ziet naar die dansende derwish, Chomeini. Chomeini dacht, dat hij de algehele macht had. Nu blijkt echter, dat Chomeini meer en meer in de macht is van groepen, die hij niet beheersen kan en waaraan hij dus toe moot geven. Dan gaat het heus niet alleen om de Soenieten, het zal zo dadelijk ook gaan om groepen Christenen. Het gaat om een aantal linksgeoriënteerde groepen, die eigen volksraden nog steeds hanteren en zo dadelijk krijgt zij nog te maken met de economie en met de wereld. Hij denkt wel, dat hij de baas is, maar hij is meer en meer de gevangene geworden van de omstandigheden, zoals hij in feite net zo goed gevangen is als de gijzelaars, omdat zijn beslissingen alleen genomen kunnen worden wanneer ze overeenstemmen met de verlangens van de gijzelhouders. Wanneer je dat begrijpt, dan zie je hoe dat gaat.

❖ *De gegijzelden hebben dus de macht.*

Die hebben ook de macht niet, want zij worden gedreven door een irrationeel beeld van hun eigen mogelijkheden. Zij veronderstellen namelijk, dat zij een macht kunnen uitoefenen, die ze in wezen niet bezitten. Zo worden ook zij voortdurend gefrustreerd en geconfronteerd met hun eigen onvermogen.

❖ *Is de huidige paus een sterke man?*

Dat ligt er aan vanuit welk standpunt u het begrip sterkte wilt benaderen. De huidige paus is een sterk man, wanneer het gaat om zijn overtuigingen. Hij is lichamelijk, zoals pausen kunnen zijn, ook een sterk man. Zijn levenslust is ook zeer sterk, sterker dan bij de meeste leden van de Romeinse curie. Wat dat betreft kun je zeggen, dat het een sterk man is. Maar hij is ook zwak, want hij is niet in staat de absolute onfeilbaarheid, die hij voor zich moet opeisen, waar te maken. In het besef daarvan, grijpt hij als paus terug naar de diplomatie, die hij gebruikt heeft als kardinaal. Je kunt echter niet omgaan met de wereld zoals een Pools kardinaal met een Pools gezag, dat zijn feitelijke waarde ontkent, maar zijn feitelijke positie aanvaardt. dat is zijn zwaktepunt.

❖ *Hoe zou je dat in dit onderwerp moeten inordenen, meer geestelijk of meer materialistisch?*

Dat is moeilijk. Ik zou zeggen, dat het hoofdzakelijk illusoir is. Iemand, die veel offers brengt en dat doe je over het algemeen om een bepaalde positie te bereiken, of je die positie nu ziet als een genade van God, een opdracht van God, een gave van God of als iets wat je van de kiezers moet krijgen doet verder niet ter zake. Dan kom je in een situatie te verkeren waarbij al datgene waaraan je je invloed, je macht, je betekenis ontleent, in stand wilt houden. Dat is dus het kenmerk van de curie. Deze is opgebouwd uit mensen, die moeizaam hun hoge positie hebben bereikt, daarin oud zijn geworden, de macht van hun voorgangers hebben ervaren, deze voor zichzelf opeisen, zonder te begrijpen, dat de middelen die het verleden bezat, in het heden niet meer bestaan. Vroeger kon een Borgia paus zijn. Dan kon men toch nog fluisteren, dat pausen onfeilbaar zijn. Tegenwoordig zou zo'n Borgia het lot moeten delen met menig andere dictator, dan zou het wemelen van de tegenpausen, dan wordt het tijd voor een pauze

in deze godsdienstige benadering van het leven.

Ik hoop, dat het duidelijk genoeg is. We zijn al weer aardig afgeweken.

❖ *Hoe is het nu met de kwestie Afghanistan en Iran. Ziet u nog grote calamiteiten?*

Ik vermoed het niet. Wat we zien is het manoeuvreren voor macht, dat is nooit opgehouden. De moeilijkheid voor Amerika ligt in het wegvallen van Iran, als een betrouwbaar basis. Afghanistan was namelijk al lang onder Oostblok-invloed. Omgekeerd is het voor Rusland heel erg belangrijk, het wordt er door geobsedeerd, om die containment benadering, die omcirkelingsbenadering uit te sluiten en nu dus de verhoudingen beter worden tussen China en de USA is het juist erg belangrijk voor ze, dat er niets is wat hun eigen grenzen kan benaderen. Door nu Afghanistan tot een volledige satelliet te maken, hoopt men, wat men waarschijnlijk niet zal kunnen volvoeren, de kans dat daar een Vietnam-achtige situatie zal ontstaan is betrekkelijk groot, daardoor invloed te hebben op Zuid-oost Azië. Gelijktijdig zouden ze dan een mogelijkheid hebben tot uitbreken en een directe bedreiging vormen voor de grootste oliegebieden ter wereld, die voor oorlogsvoering nog steeds erg belangrijk zijn. Het betekent dus dat men een tegendrukmiddel zou moeten hebben. De praktijk zal uitwijzen, dat zelfs dit niet volledig te halen is. Wanneer nu een van beide partijen onbedachtzaam reageert, dan zou daar een oorlog uit kunnen voortkomen. Daar beiden weten wat het hun gaat kosten als er een volledige oorlog uitbreekt, zullen ze dat zeer waarschijnlijk beperkt doen. De kans is dus groot, dat wanneer er vanuit het Westen toch het een en ander gedaan wordt aan Afghanistan - ze hebben dat via de geheime dienst ook wel geprobeerd, dat is waarschijnlijk de aanleiding geworden tot deze actie - dan moeten we aannemen dat beide partijen zullen proberen om anderen in te schakelen. Het grote gevaar voor een werkelijke oorlog ligt vreemd genoeg op het ogenblik in het rijk van Tito. Op een been kun je niet lopen, men hoopt dat men daar een splitsing teweeg kan brengen. Men gaat uit van het denkbeeld, dat men in staat zou zijn om daar een regering te vormen, die dan helemaal geen macht meer hoeft te bezitten, wanneer zij maar een beroep doet op de broeder-socialisten. dat is namelijk de tactiek. Zonder dat kun je dat volgens hun eigen denken, niet ingrijpen. Als dat zou gelukken zou hierdoor een opstandsituatie ontstaan. dat zou in de omringende landen, Hongarije ondermeer, een toestand van grote beroering geven. Een hard ingrijpen van de Russen maakt op dat ogenblik een hard ingrijpen van de Amerikanen bijna onvermijdelijk. Het is voor de Russen dan praktisch onmogelijk om zich in hun eigen achtertuin terug te trekken op waarschuwing. Aan de andere kant kan Amerika zich tegenover de wereld niet permitteren alleen maar te dreigen en niet door te bijten en dan ligt daar het grote gevaar. Dit jaar ligt dat er volgens mij nog niet. Ik neem ook niet aan dat men dit zal doen. Men heeft al berekend wat de verliezen zullen zijn en die zijn zo groot, dat bijvoorbeeld het industriële potentieel van de USA waarschijnlijk binnen drie dagen met ong. 70% zou zijn verminderd. Hetzelfde zou ongeveer gelden voor Rusland, waar zeer belangrijke productiecentra van de kaart zouden verdwijnen. Bovendien zou men een paar belangrijke steden missen. Men zou daarmee de mogelijkheid om zijn eigen gebied te beheersen, kwijt raken. Ik denk niet, dat men dat van beide kanten zal willen riskeren.

❖ *Blijft Tito nog een tijdje op deze kant?*

Kijk, hij is wel op weg, maar hij hinkt en daarom schiet hij niet zo hard op. Zo erg lang zal het niet duren. U moet niet vergeten, dat op dit ogenblik alles is voorbereid op zijn overlijden en het voortzetten van de onafhankelijke houding van zijn gebied. Pas wanneer dat een beetje afgezwakt is, is een ingrijpen denkbaar. Daarmee hebben we voldoende afwijkingen geduld, vrienden. Voor verdere afwijkingen wil ik u dan ook gaarne verwijzen naar mijn confrater, die na de pauze zal proberen te reageren op uw opmerkingen en antwoorden.

Sta mij echter toe nog even terug te keren naar het werkelijke punt. Alleen wanneer u in een geestelijk leven komt tot het aanvaarden van uzelf en het beleven van de kracht, die ook in u aanwezig is, zult u zelfs met een materialistische benadering voor de wereld iets goeds tot stand brengen. Op het ogenblik, dat u een van beide zijden kiest met verwaarlozing van de ander, zult u uzelf en waarschijnlijk ook de wereld eerder schade berokkenen. Wilt u daaraan denken? Dank voor uw aandacht, goedenavond

HET SCHONE WOORD

Wanneer we voor de onfeilbaarheid van de astrologie uitvluchten zoeken, zullen deze als sneeuw voor de zon verdwijnen, wanneer we te maken krijgen met de perfecte waarheid.

Het wervelend spel van planeten en sterren die gaan door de nacht een eenheid van wezen en straling een eenheid van zijn en van kracht waardoor de totaal wordt beheerst waarvan je deel wordt gemaakt ook al is je besef het daar niet mee eens en wordt het astrologisch denken gekraakt.

Het zijn wegen, geen feiten, het zijn krachten. Het is een omgeving geen feitelijkheid waardoor je in het leven en streven en denken, beïnvloedt wordt maar niet wordt geleid.

En als je dan droomt van de koelte en denkt aan de sneeuw en de wintertijd.

Dan voel je je vaak ook beschut hierdoor alsof het bewustzijn niet verder geleidt het weten: ik ben niet alleen maar mijn meester ik word door de krachten van het Al ook beheerst dan zeg je de sneeuw van het logische denken die omgeeft mij, ze leert mij en daardoor kan eerst zelve groeien, zelve bloeien, zelf ontwaken, zelve zijn vormen vinden voor mijn wezen, afscheid nemen van de pijn, afscheid nemen van de vreugde die vergaat opdat de tijd in mij kan versmeltend wezen tot in zijn en eeuwigheid.

En dan mag de sneeuw pas smelten eerst als ik mijzelve ben en de kracht, die in mij voortleeft in mij is altijd erken voor wat zij is dan weet ik, ik ben deel van alle spel van werveling van sterren en van planeten gaan ik ben een noot, een toon in kosmos' erezad.

Dan zing ik mijn liedje, mijn deel van werkelijkheid erkennend in mijn wezen het Al wordt steeds geleid door eeuwigheid, die zonder vrezen uit totaal ervaren voortbestaat en in mijn zijn en al het zijnde ook steeds zichzelf weer gadeslaat.

Ik ben een deel van werkelijkheid, een deel van de totaliteit en daarom worden ook mijn wegen soms aangeduid, maar in mijzelf alleen is slechts de kracht die mij geleidt opdat ik ook mijzelf leer kennen en uit mijzelve verder ga totdat ik perfect in kosmisch wezen mijn eigen plek erken en als een deel van Al besta in Al.

En dat is dan ook zonder vrezen voor krachten of voor demonie of voor die vreemde lotsgedachten gekruld soms aan de astrologie de werkelijkheid van het ware leven die zonder vrezen voortbestaat opdat het ik in zijn en wezen de eeuwigheid erkennen laat.

Ik weet niet of u het leuk vindt, maar u kunt er wel wat mee doen. Het is mijn gedachte, u moet er maar eens over nadenken. Wat mij betreft, hartelijk dank voor uw aandacht.

Goedenavond